

Kapper hodebry hos Kommunistpartiet:

Er på kjøpet

ste lite om resten av verden, sier Ge Yang.

– Jeg ble rørt av den ektefelle amerikanske patriotismen i filmen, som var fjernt fra propagandaen fra regjeringen vår. Og jeg beundret fortellingen om et individs suksess, og at drømmen om at man kan oppnå så mye, kan realiseres. Det er den amerikanske drømmen.

– Men nå har vi en kinesisk drøm. Den er inspirert av den amerikanske, men er annerledes. Amerikanerne sier at man kan skape noe ut av ingenting. Slik er den kinesiske drømmen også, men vi mener samtidig vi også kan elske familiene våre og landet vårt og bli inspirert av våre egne kulturelle røtter, slik som konfutsianisme, sier hun.

Globalisert

– Det handler ikke om å bli som folk i Vesten. Vi kan ta de gode verdiene og beholde de beste av våre egne: beskjedenhet, tro på det gode i andre mennesker og evnen til å tilgi. Problemet er bare at kinesere i dag har mistet de verdiene, sier Ge Yang.

Mange kinesere som er inspirert av vestlig livsstil, kultur og verdier, vet at de dyrker et idealisert bilde av vesten og spesielt USA.

– Jeg har aldri vært i et vestlig land, men jeg det er nok en masse feil ved samfunnet der også, sier Ge Yang.

Og flere nøler med å si at de er blitt kopier av folk fra Vesten.

– Jeg vil ikke si at jeg er blitt vestliggjort, sier bloggeren Li Chengpeng.

– Jeg er blitt globalisert. Det er imidlertid langt fra alle kinesere som følger de har overatt vestlige ideer og verdier – selv om de kjøper vestlige produkter.

– Har jeg vestlige verdier fordi jeg kjører en Buick? spør 35 år gamle Li Jiaqing retorisk. Han har parkert sin amerikanske bil (som selvfølgelig er produsert i Kina) i Sanlitun i Beijing, som var et område der de første vestlige barene åpnet da Kina åpnet seg mot omverdenen. Li Jiaqing svarer selv på spørsmålet:

– Nei, det er bare en vestlig bil som er mye bedre enn de kinesiske bilene.

Det kinesiske regimet håper antakelig at de tanker Li Jiaqing gjør seg som forbruker, ikke vil snike seg inn i tankene hans om landets politiske system.

utenriks@klassekampen.no

© Information
Oversatt av Lars Nygaard

SAKKET AKTERUT: Newt Gingrich.

Gingrich tror på Romney

USA

Newt Gingrich vedgår at Mitt Romney mest sannsynlig vinner kampen om å bli Republikanernes presidentkandidat.

Newt Gingrich er selv kandidat i nominasjonskampen, og selv om han har sakkert akterut, sammenliknet med Mitt Romney og Rick Santorum, står han fast på at han ikke vil trekke seg.

Sterkt valgapparat

Gingrich vedgår imidlertid at Romney ligger best an.

Mitt Romney

– Jeg mener man må være realistisk, gitt størrelsen på hans valgapparat og gitt antall delstater han har vunnet i. Han er uten sammenlikning den mest sannsynlige republikanske kandidaten, sier Gingrich til Fox News.

Gingrich sier videre at han vil støtte Romney dersom Republikanernes landsmøte utnevner Romney til presidentkandidat.

– Da vil jeg gjøre alt jeg kan i høst for å hjelpe ham slå Obama, sier Gingrich.

USAs president Barack Obama stiller til gjenvalg i presidentvalget i høst.

– En del av spillet

Gingrich sier nominasjonskampen har vært mye vanskeligere enn han hadde forutsatt. Hittil har han kun vunnet i to delstater, Sør-Carolina og hjemstaten Georgia. Samtidig er han pengeløs, og han må ta opp lån for å fullføre.

Men Gingrich angir ikke på at han tok opp kampan mot Romney.

– Jeg slo ham så hardt, jeg kunne. Han slo meg så hardt han kunne. Det viste seg at han hadde mer å slå med enn meg. Og det er en del av spillet.

©NTB

K
M
Y
C

vestlige merkevarer og ideer har eksplodert det siste tiåret, i takt med at den økonomiske velstanden har spredt seg til landets middelklasse.

Den politiske kommentatoren Hu Xingdou mener kineserne generelt er svært mottakelige overfor kulturell input utenfra, spesielt fordi befolkningen søker etter nye verdier etter at kulturramp og rask økonomisk vekst har undergravd tradisjonelle verdier.

– Den kinesiske befolkningen har et svært åpent sinn. Men samtidig har vi et lukket system, og det skaper spild. Vestlig innflytelse har fått folk til å kreve mer – og de vil kreve enda mer i framtida, sier Hu Xingdou.

Det som fikk Ge Yang til å åpne øynene for vestlig kultur og for alvor introduserte henne for de vestlige verdiene, var noe som på overflaten virker

ganske uskyldig, nemlig Hollywood-filmen «Forrest Gump».

Ge Yang var nettopp kommet til Beijing fra hjemstedet i den fattige Guangxi-provinsen i Sør-Kina og hadde begynt å studere kinesisk litteratur på universitetet. I en engelsktme viste professoren filmen om den enfoldige Forrest Gump, spilt av Tom Hanks, og hans episke reise gjennom USAs historie.

– Jeg kom fra landet og vis-

FOTO: MARK RALSTON, AFP/SCANPIX

MAKTSENTER: Fra åpningen av Folketeknologisk kongressen i Beijing i mars.

FOTO: LU JIN, AFP/SCANPIX

Får farligere ideer

Økende vestlig innflytelse i Kinas middelklasse

NYE TIDER: Den kinesiske middelklassens fascinasjon for vestlig livsstil får Kommunistpartiet til å lure på om de også overtar vestlige verdier og ideer. Noe tyder på at frykten er berettiget.

KINA

Av Martin Gøtttske, Beijing

– Dette er drømmestuen min, sier Yao Chen.

Hun er nygift og sitter sammen med mannen sin i en myk, rød sofa med blomstrete puter. På den lysegule veggen bak dem er det innrammede bilder av blomster og sommerfugler. Ved siden av dem er det en stålampe med påmalte blader. På reolen er det tupperware og papirmapper. Og foran dem, på den andre siden av sofaborde, er det en stor flatskjerm-tv.

Stort sett alt i stuen er produsert i Kina, men designet i Vesten. Og det er ingenting som skiller seg fra innredningen i et vestlig hjem. Spesielt ikke et norduropeisk hjem. Paret sitter heller ikke hjemme hos seg selv, men i en av utstillingsene i svenske Ikeas enorme varehus på fjerde ringvei i Beijing.

«Det handler ikke om å bli som folk i Vesten. Vi kan ta de gode verdiene og beholde de beste av våre egne»

egne»

GE YANG

– Ideene trenger inn i landet via kultur og livsstil. Tidligere i år erklærte president og partifører Hu Jintao at internasjonale «flendilge krefter» forsøker å «innføre vestlig kultur i Kina», og at Kina må «innføre kraftige tiltak» for å unngå at vestlig kultur, verdier og ideer infiltrerer den kinesiske befolkningens tanker. Partiet ser utviklingen som en trussel mot Kinas «ideologiske suverenitet og nasjonale sikkerhet».

Samme verdier

Men har kommunistpartiet noe å frykte? Ja, mener Ge Yang.

– I byene er det ingen fra min generasjon som ikke er påvirket av vestlig kultur, sier den 27 år gamle kvinnen som

kiosken kjøper de knekkebrød.

Design og kultur fra det svenske folkhemmet ser ut til å gli lett ned, men tenker de kinesiske kundene over at de også inviterer vestlig kultur og livsstil inn i hjemmet sitt?

– Hva mener du? sier Zhang Haodi.

– Jeg er her bare fordi det er praktisk og god kvalitet. Det er ikke andre grunner.

Frykter vestlig innflytelse

Kinas styrende kommunistparti er imidlertid ikke overbevist om at det er så uskylldig og enkelt. Kinesernes livsstil, spesielt i storbyene, likner mer og mer den vestlige varianten. Og når de i stor stil kjøper vestlige biler, klær og møbler og er storforgbrukere av vestlig mat, filmer og musikk, frykter kommunistpartiet at det fører med seg uønsket vestlig innflytelse.

– Regjeringen er nervøs for at innflytelsen fra vestlig kultur også smitter kineserne med vestlige verdier og ideer, sier Hu Kingdou, politisk kommentator og professor i økonomi ved Beijings teknologiske institutt.

– Ideene trenger inn i landet via kultur og livsstil.

Tidligere i år erklærte president og partifører Hu Jintao at internasjonale «flendilge krefter» forsøker å «innføre vestlig kultur i Kina», og at Kina må «innføre kraftige tiltak» for å unngå at vestlig kultur, verdier og ideer infiltrerer den kinesiske befolkningens tanker. Partiet ser utviklingen som en trussel mot Kinas «ideologiske suverenitet og nasjonale sikkerhet».

FAKTA

Kinas middelklasse:

■ Innen 2030 vil Kina ha en middelklasse med rundt 1,4 milliarder forbrukere, mot 365 millioner i USA og 414 millioner i det vestlige Europa.

■ Den siste tida har ledelsen i Kinas kommunistparti uttrykt bekymring over den økende vestlige innflytelsen i deler av befolkningen.

■ I den økonomiske liberaliseringsfasen under Deng Xiaoping bestemte ledelsen at de skulle benytte seg av økonomiske ideer og teknologier fra Vesten, men samtidig utestenge vestlige ideer om demokrati.

■ Utbredelsen av et vestlig forbruksmønster og økt tilgang på internett kan gjøre denne utestengelsen vanskelige, mener analytikere.

arbeider som redaktør med et nettsted, umiwi.com, som støtter unge entreprenører.

– Vi har kanskje ikke den samme levestandarden i Vesten, men vi har i stor grad de samme verdiene. Vestlig livsstil passer oss bedre enn den tradisjonelle kulturen. Vi vil ha vår egen personlighet, og det har vi lært av vestlig kultur. Vi kjøper vestlige ting, ser vestlige filmer, spiser vestlig mat og leser vestlige bøker og blader. Det gjør at vi har stiftet bekjentskap med en annen kultur og verdiene i denne kulturen, sier Ge Yang.

– Vestlige verdier har lært meg å være mer kritisk. Moren min er svært tradisjonell og er overbevist om at alt er godt i Kina. Jeg takker også regjeringen for velstanden, men det er nå mange som vil at alle de problemer her i landet blir løst.

Og hun nøler ikke med å beskrive hva som er nødvendiggjør å komme problemer med spesielt ulikhet og maktmisbruk til livs.

– Vi trenger demokrati, sier hun over et måltid nudler på en restaurant i Soho New Town i Beijings forretningsdistrikt. Hun er ikke dissident, bare en ganske vanlig borger som beskriver seg selv som «sterkt patriotisk». Hun sier hun ønsker et sterkt Kina som respekteres i verden.

– For et par år siden ville jeg at det kinesiske samfunnet skulle endres akkurat her og nå, sier hun.

– Men selv om jeg er preget av vestlige verdier, er jeg også påvirket av konfutsianismen. Og i konfutsianismen er tålmodighet en dyd, og jeg har

SHOPPING: Kunder kikker på møbler i en Ikea-butikk i Beijing. Med økt kreve økt politisk frihet.

forsonet meg med tanken om at de nødvendige endringene vil ta lang tid å få gjennomført.

Individuelitet

30-årige Chen Cheng er sterkt påvirket av vestlig kultur, forteller hun.

– Jeg betrakter det som en vestlig verdi at jeg gjør det jeg vil, sier Chen, som er ansatt i et advokatfirma.

– Da foreldrene mine var på min alder, kom verdiene deres fra foreldrene og regjeringens propaganda. De var nødt til å finne et kompromiss. De måtte først tenke på hva som var bra for myndighetene. Deretter det som var bra for andre. Og først til slutt hva som var bra for dem selv. I min generasjon tenker vi først og fremst på oss selv. Ja, vi er på mange måter egosentriske, men det handler ikke lenger om hva regjeringen vil.

Åpent sinn

Vestlig kultur trenger inn i Kina da landet åpnet for handel med omverdenen for tre tiår siden. Innflytelsen fra

Den kjente kinesiske bloggeren Li Chengpeng er heller ikke i tvil om hvor hans offerebelske kritikk av situasjonen i Kina kommer fra.

– Fra den vestlige livsstilen, litteraturen, filosofien og kunsten vet jeg at ethvert menneske har rett til sitt eget liv i frihet og sikkerhet. Det har fullstendig endret mitt syn på verden, sier han.

– Jeg ser nå at det handler om hva vi kan utrette som individer. Det er en tanke som kolliderer med kinesisk kultur. I Vesten handler det om individualitet, private rettigheter og beskyttelse av den personlige sfæren. I Kina har man betonet nasjonaliteten og samhørigheten, sier han.

Kjøttbullar i Kina
På en ganske vanlig hverdag er Ikea-butikken full av folk. For mange av dem er det like mye en familieutfukt som en handletur. Flere tar bilder av familiemedlemmer som poserer i møblementet. Nesten alle lenestolene er opptatt av folk som sitter og sludrer, som om de satt i et av de stadig sjeldnere tradisjonelle kinesiske tehusene. Noen få har dessuten stilt skoene ved siden av segene og ligger under dynen med klærne på.
I den fulle kantinen spiser de kjøttbullar med svenske flagg i pulvverpokerstappen. I